

Til lovforslag nr. L 86. Betænkning afgivet af Retsudvalget den 30. marts 2006

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v.

(Udvidelse af ordningen vedrørende fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol samt fratagelse af mulighed for udgang ved udeblivelse fra afsoning)

[af justitsministeren (Lene Espersen)]

1. Ændringsforslag

Justitsministeren har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 30. november 2005 og var til 1. behandling den 26. januar 2006. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 13. oktober 2005 dette udkast til udvalget, jf. REU alm. del – bilag 48. Den 13. januar 2006 sendte justitsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra M. Andersen og F. Kjeldsen, Årslev.

Justitsministeren har over for udvalget skriftligt kommenteret den skriftlige henvendelse til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 9 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Udvalget lægger vægt på, at fodlænkeordningen er en alternativ afsoningsform for personer, der idømmes ubetinget frihedsstraf. Udvidelsen af fodlænkeordningen til at omfatte gruppen af unge under 25 år må således ikke medføre, at der fremover idømmes ubetingede frihedsstraffe i tilfælde, hvor den unge i dag ville få en betinget dom med eller uden vilkår om samfundstjeneste.

Udvalget lægger endvidere vægt på, at justitsministeren – i besvarelsen af spørgsmål nr. 8 og 9 til lovforslaget – har oplyst, at der vil blive foretaget en specifik evaluering af fodlænkeordningens anvendelse i relation til gruppen af unge lovovertrædere under 25 år, og at denne evaluering, der vil blive iværksat 2 år efter lovens ikrafttræden, vil omfatte bl.a. en undersøgelse af denne gruppes recidiv (tilbagefald til ny kriminalitet), en undersøgelse af antallet af tilfælde, hvor strafafsoningen på bopælen afbrydes for denne gruppe af dømte på grund af vilkårsovertrædelser og en vurdering af samarbejdet mellem de involverede myndigheder.

Bet. o. lovf. vedr. fuldbyrdelse af straf m.v.

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af SF og EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget synes, det er positivt, at fodlænkeordningen udvides til at omfatte andre forseelser end færdselsforseelser. Det har hele tiden været et ønske fra Dansk Folkeparti. Dansk Folkeparti er naturligvis glad for, at regeringen har lyttet til dette.

Til gengæld undrer det Dansk Folkeparti, at justitsministeren ikke gør arbejdet færdigt. Som vi har opfattet fodlænkeordningen, skulle den være med til at fastholde personer i deres sædvanlige miljø – familie, arbejde m.m. – således at der ikke oven i straffen følger en social deroute.

Denne mulighed skal ifølge lovforslaget ikke gælde for personer over 25 år. Det finder Dansk Folkeparti mærkværdigt, da mange først for alvor starter deres erhvervsaktive karriere efter, at de er fyldt 25 år. Dette kritiseres også i flere høringsvar.

Den anden begrænsning, at ordningen kun skal gælde fængselsstraf indtil 3 måneder, er heller ikke tilfredsstillende – kunne det ikke lige så godt være 6 måneder eller 8 måneder? Endelig kunne det jo også være en individuel vurdering.

Når man ser på situationen i fængslerne med overbelægning, ventetid og dårligt arbejdsmiljø, er der et stort behov for, at fodlænkeordningen bliver så omfattende som mulig. Dansk Folkeparti havde gerne set, at ordningen kunne anvendes i forbindelse med, at personer venter på afsoning – som en del af straffen.

Den anden del af lovforslaget, om sanktioner i forbindelse med udeblivelse fra afsoning, er også et område, hvor fodlænke kunne anvendes. F.eks. kunne man vedtage, at fodlænke skulle bruges på alle udgange. Formålet med, at afsonere har udgang, er primært, at de skal kunne bevare kontakten med familien; med en fodlænke kunne man sikre sig, at personen på udgang ikke brugte tiden på alt andet, herunder kontakt til det kriminelle miljø eller ligefrem kriminelle handlinger. Dansk Folkeparti støtter lovforslaget, men vil opfordre regeringen til løbende at evaluere og udvide ordningen.

Et *mindretal* i udvalget (SF) vil redegøre for sin indstilling til lovforslaget ved 2. behandling. Mindretallet kan stemme for det stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet kan stemme for det stillede ændringsforslag

Enhedslisten kritiserer, at man blander forskellige ting sammen i samme lovforslag. Det er en uskik i forhold til at have en reel behandling af de forskellige dele. Enhedslisten er ikke begejstret for indførelse af elektroniske fodlænker, især fordi det jo reelt bliver brugt som nødløsning på det problem, regeringen og Dansk Folkeparti selv har skabt: at man har sat alt for mange mennesker i fængsel, uden at man samtidig har gjort noget for at sikre de fornødne pladser. Det har man gjort frem for at holde fast i den politik, som der tidligere var bred enighed om i Danmark igennem 30 år, nemlig at Danmark ikke ville sætte flere folk i fængsel, og at vi, uanset hvordan kriminalitetsudviklingen gik i samfundet, havde det samme antal siddende i fængslerne frem for bare at åbne for, at der bliver sat flere og flere ind bag tremmer. Enhedslisten har den opfattelse, at hvis der er tale om personer, som man mener ikke reelt behøver at sidde i fængsel og have nogen til at passe på sig, kan vi ikke se, hvorfor de så skal sidde i et elektronisk fængsel og ikke i stedet kunne få en betinget dom med samfundstjeneste. Enhedslisten er bange for – som der også peges på i nogle af høringsvarene – at man risikerer, at der sker en udskridning, så man i nogle sager, hvor man tidligere ville have givet en betinget dom med samfundstjeneste, nu i stedet giver en fodlænke, og det er en strengere straf, end en betinget dom med samfundstjeneste ville have været.

Den anden del af lovforslaget, om at straffe dem, som ikke møder til afsoning til tiden, yderligere, vil, som Socialrådgiverforeningen også peger på, ramme de svageste. Mange af dem, der her er tale om, er jo folk, som ikke har en kalender, som ikke har særlig godt styr på, hvilken dag det er, eller hvad klokken er, eller hvornår togene kører, og som altså meget nemt kommer til ikke at have styr på tingene, og som ikke møder op til aftaler. Det problem løser man ikke ved, at man så bare straffer dem yderligere. Det får man dem ikke til at få større styr på deres liv af, men det kunne man måske gøre ved at sikre dem nogle mere faste rammer, hvor de så også havde mulighed for udgang og for at opretholde familielivet og andet. Desuden peger Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører på,

at det vil kunne medføre en forværring af situationen for de indsatte og dermed en øget risiko for, at deres resocialisering ikke lykkes.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 2

1) Paragraffen affattes således:

»§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. § 1, nr. 2, finder anvendelse på

personer, der idømmes fængselsstraf efter lovens ikrafttræden.»

[Udskudt ikrafttræden]

Bemærkninger

Til nr. 1

Efter lovforslagets § 2, stk. 1, træder lovens § 1, nr. 1 (dvs. bestemmelsen om, at justitsministeren kan fastsætte regler om, at udeblivelse efter tilsigelse til afsoning medfører fratagelse af mulighed for tilladelse til udgang i et tidsrum af 3 måneder fra indsættelsen), i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende, mens lovens § 1, nr. 2 (dvs. bestemmelsen om udvidelse af anvendelsesområdet for ordningen vedrørende fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol), træder i kraft den 1. april 2006 og finder anvendelse på personer, der idømmes fængselsstraf efter samme dato. Med ændringsforslaget foreslås det, at lovens ikrafttræden fastsættes til dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende, og at lovens § 1, stk. 2, finder anvendelse på personer, der idømmes fængselsstraf efter lovens ikrafttræden.

Birthe Rønn Hornbech (V) Michael Aastrup Jensen (V) Karsten Nonbo (V) Søren Pind (V)

Peter Skaarup (DF) fmd. Kim Christiansen (DF) Hans Kristian Skibby (DF) Tom Behnke (KF)

Charlotte Dyremose (KF) Morten Bødskov (S) Per Kaalund (S) Lissa Mathiasen (S)

Frode Sørensen (S) Elisabeth Arnold (RV) Simon Emil Ammitzbøll (RV)

Anne Baastrup (SF) nfm. Line Barfod (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurinn (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Bilag 1

Oversigt over bilag vedrørende L 86

Bilagsnr.	Titel
1	Kommenteret høringsoversigt og hørings svar.
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af forslaget
3	Henvendelse af 31/1-06 fra M. Andersen og F. Kjeldsen, Årslev.
4	Endelig tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	1. udkast til betænkning.
6	2. udkast til betænkning.
7	Ændringsforslag fra justitsministeren
8	Ændringsforslag fra justitsministeren

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 86

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 31/1-06 fra M. Andersen og F. Kjeldsen, Årslev, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm., om brugen af den elektroniske fodlænke er at betragte som en alternativ afsoningsform og ikke som en strafferetlig sanktion, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om overtrædelse af vilkårene i forbindelse med afsoning af straf med elektronisk fodlænke, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om, hvordan ministeren vil sikre, at elektronisk fodlænke ikke vil blive anvendt ud fra økonomiske betragtninger som alternativ til socialpædagogisk anbringelse, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm., om ministeren er enig i det af Dansk Socialrådgiverforening i høringsvaret anførte om, at lovforslaget vender den tunge ende ned- ad, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvordan det nødvendige samarbejde mellem de sociale myndigheder og kriminalforsorgen sikres, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm., om det er muligt at udlede mere specifikke oplysninger vedrørende persongruppen set i forhold til hjemløse og misbrugere, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om muligheden for at foretage specifik evaluering af gruppen af unge under 25, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om evaluering af loven, til justitsministeren, og ministerens svar herpå